

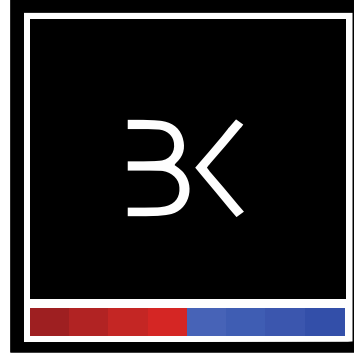
Burcu Kösem
EKONOMİ - FINANS - SEKTÖR
PROFESYONELİ

HAFTALIK EKONOMİ BÜLTENİ

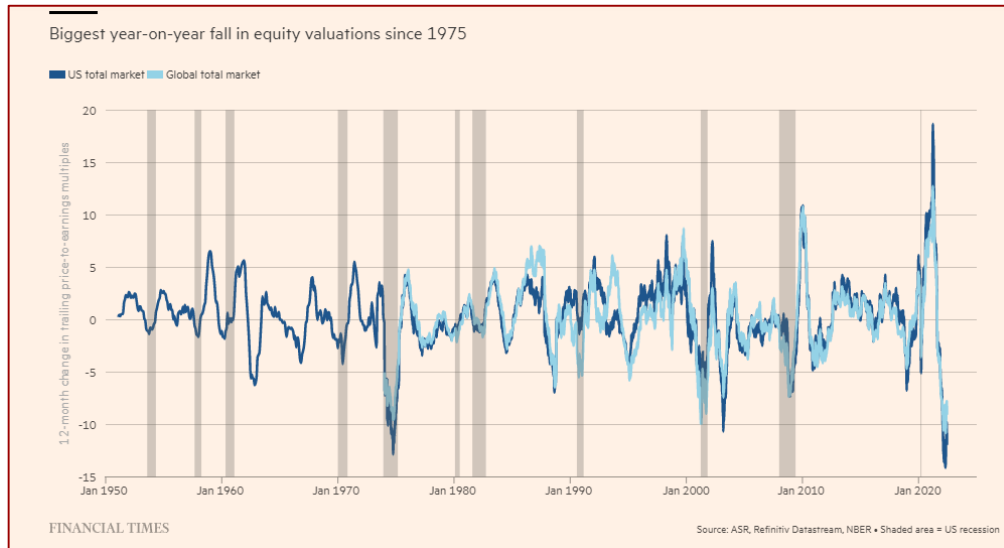
24 Haziran / 2022

Bu rapor; Dünya ve Türkiye ekonomisindeki güncel gelişmeleri, güvenilir kaynaklardan elde edilen veriler ile yansıtma ya yönelik olarak, hazırlanmıştır. Herhangi bir yatırım tavsiyesi içermez.

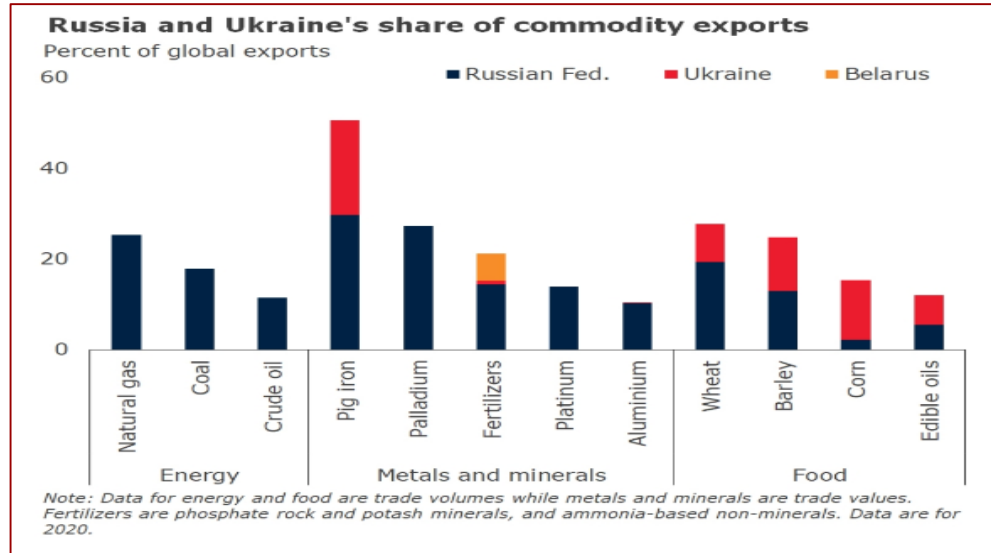
Resesyon Korkusu Gerçeğe Dönüşür mü?—Sermaye Piyasaları

- ❑ Bu haftanın küresel gündemini Fed'in 28 yılın en agresif faiz artışı, Çin'deki kapanmaların etkisi ve Rusya'nın Avrupa gazı misillemesi gibi konularla desteklenen resesyon endişeleri oluşturdu.
- ❑ Bu haftaki bültenimizde pek çok ekonomistin aylar öncesinden uyarıda bulunduğu resesyon durumuna geçişin neden yüksek olasılıklı hale geldiğini irdeleyeceğiz.
- ❑ Ekonomideki canlanmanın da daralmanın da ilk etapta piyasadaki risk iştahı tarafından satın alındığı düşüncesinden hareket edecek olursak;
- ❑ Pandemi teknoloji başta olmak üzere artan piyasa değerlerindeki seyrin tersine döndüğü hatta FT'da Absolute Strategy Research'ün kurucu ortağı ve baş yatırım yetkilisi Ian Harnett'in makalesinde belirttiği üzere hisse değerlerinde 1975 yılından bu yana görülen en büyük düşüşün yaşandığını görüyoruz.
- ❑ İlgili makalede asıl vurgulanan konu ise henüz bunun bir başlangıç olduğu ve asıl kaybın uygulanan makro ekonomi politikalar nedeni ile hisse kazançlarında görüleceği yönünde. Küresel hisselerde en yavaş düşüşün ise petrol başta olmak üzere enerji sektöründe olacağı belirtilmiş.

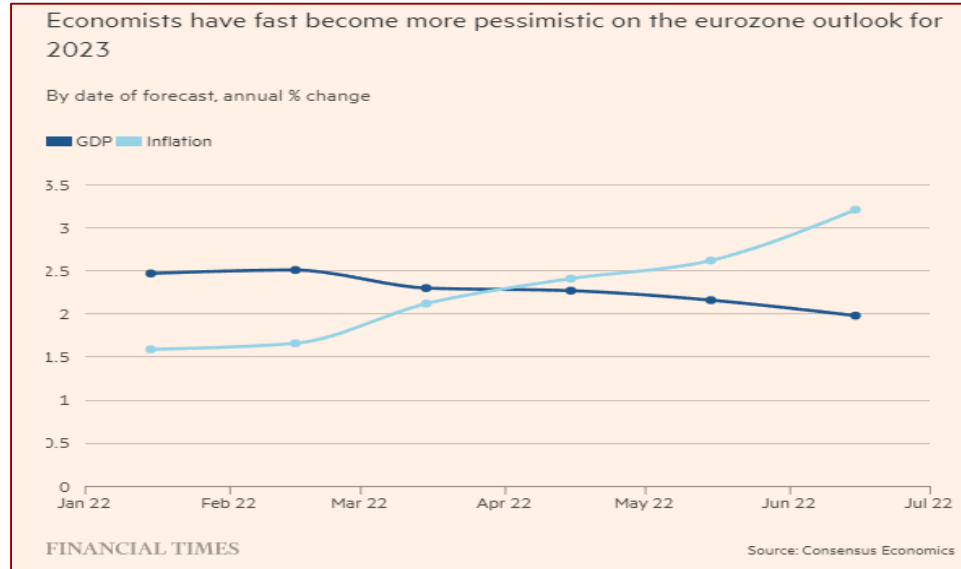
Resesyon Korkusu Gerçeğe Dönüşür mü?—Rusya'nın Gazı

- ❑ Küresel Enerji Ajansı (IEA), bu hafta Avrupa'yı Rusya'nın bu kış gazı tamamen kesmesine yönelik hazırlanması konusunda uyardı!
- ❑ Üstelik Rusya'nın emtia piyasasındaki açık ara hakimiyeti sadece gazla sınırlı değil; metal ve gübrede kullanılan minerallerden gıdaya kadar oldukça geniş bir yelpazede. Belarus ve Ukrayna'nın da dahil olduğu çeşitli emtianın dünya ihracatındaki payları aşağıdaki grafikte görülmektedir. (Kaynak: Worldbank Blogs)
- ❑ Rusya'nın gaz başta olmak üzere tüm bu emtialardaki kozu Avrupa bölgesinde Almanya başta olmak üzere derin bir resesyona geçişi, tüm dünyada enflasyonist baskıların artmasını ve Fed, İngiltere (BoE) gibi bankaların agresif sıkılaştırmaları ile beraber derin bir krizi beraberinde getirebilir.

Resesyon Korkusu Gerçeğe Dönüşür mü?—Öncü Göstergeler

- ❑ Moody's Analytics'in küresel çaplı iş güveni endeksi sonucu 21 Haziran haftası itibari ile önceki seviyesi olan -1,1'den -1,9'a düşmüş durumda ve kurumun değerlendirmesinde; iki hafta üst üste mevcut iş koşullarının iyileştiğini söyleyen işletmelerin sayısının yüzde 20 altında kalması resesyon için yeterli bir eşik olarak belirtiliyor.
- ❑ S&P Global Flash İmalat PMI verilerine bakıldığında ise ABD'de önceki ay 57 olan değer 52,4 ; Euro Bölgesinde ise aynı verinin 54,6 dan 52'e düşüşünü sürdürdüğünü görmekteyiz.
- ❑ Bölgenin önemli ekonomisi Almanya'da ise iş dünyası güveni Rusya'dan enerji tedariki dair endişelerin büyümesi, şirketlerin yüksek enflasyon ve parça kıtlığı sorunları nedeniyle beklenmedik şekilde gerileyerek; 86,9'dan 85'8 e geriledi.
- ❑ Tüm bu veriler ne yazık ki 2023 yılı beklentilerinde büyümeyi aşağı çekip, enflasyonu ise yukarı yönlü baskılar nicelikte...

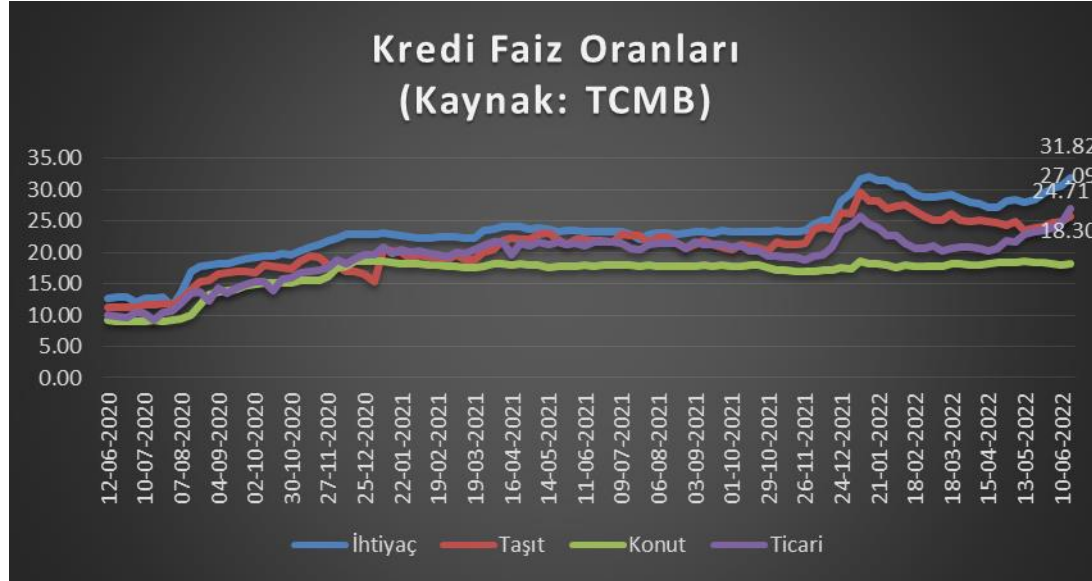

Fed Bankaları Test Etti , Soft Landing Tartışmaları Artıyor

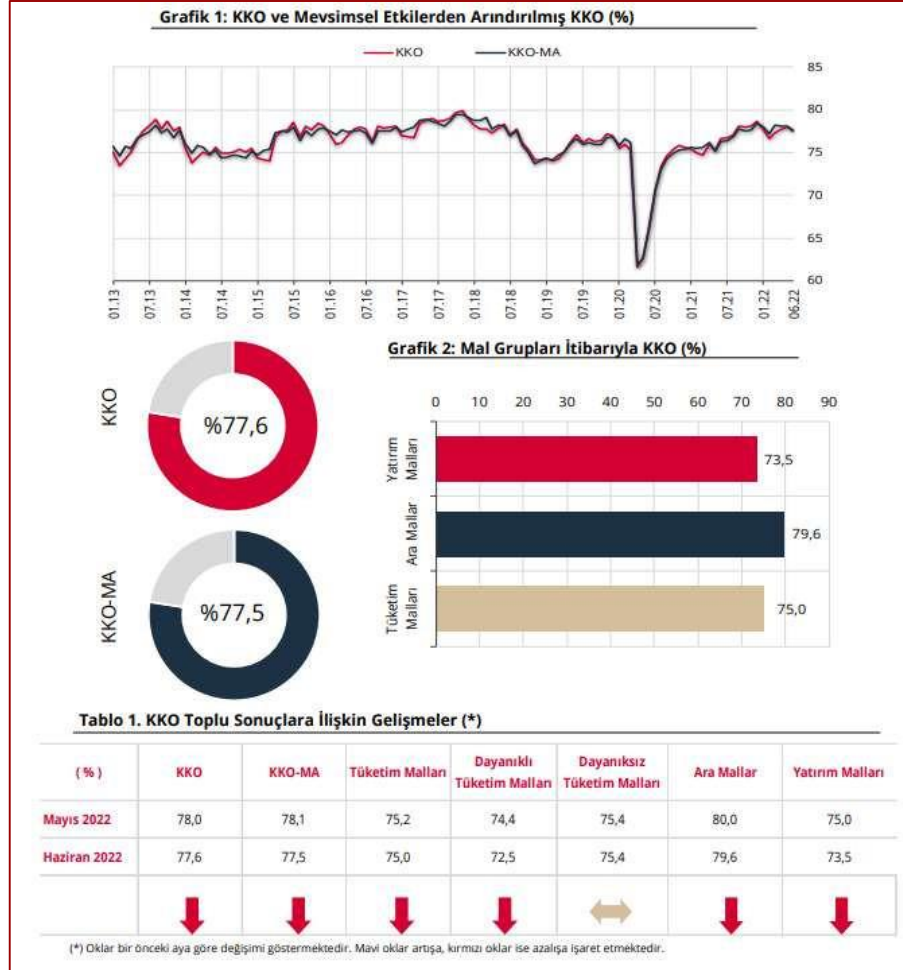
- ❑ Fed, 100 milyar dolardan fazla varlığa sahip 34 büyük ABD bankasının tabi tutulduğu yıllık stres testinin sonuçlarını yayımladı.
- ❑ Stres testinin sonuçlarının bankaların güçlü sermaye seviyelerine sahip olmaya devam ettiğini ve bunun şiddetli bir resesyon sırasında hanehalkları ile işletmelere borç vermeye devam etmelerine izin vereceğini gösterdiği aktarıldı.
- ❑ Bu açıklama piyasa tarafından bir miktar olumlu karşılanmaya başladı ya da piyasa alışmaya başladı olacak ki petrol ve hisse piyasaları bir miktar toparlama gösterdi.
- ❑ Piyasadaki bu iniş çıkışlar Fed'in hamle ve söylemlerinin bir yumuşak inişi çağrıştırıp, çağrıştırmadığı düşüncesi konusundaki tartışmaları arttırıyor.
- ❑ Fed başkanı Powell'a göre yumuşak bir iniş(soft landing) söz konusu idi ancak Fed Eski Başkan Yardımcısı ve Princeton Üniversitesi Ekonomi Profesörü Alan Blinder yaptığı detaylı çalışmayla Fed'in son 60 yılda 11 parasal sıkılaştırma dönemi yaşadığını ve bunun 7'sinin 'yumuşak inişe yakın' bir şekilde sonuçlandığını ortaya koydu.
- ❑ Blinder 'mükemmel yumuşak inişin' sadece 1994-1995 dönemindeki faiz artırımlarının ardından başarıldığını vurguladı. Çekirdek enflasyonla reel faiz arasındaki farkın bu yıl 70'lerden bu yana ilk kez 10 puanın üzerine çıkması ise 'Fed geç mi kaldı' sorularını gündeme getirdi. 70'lerin ortalarında sıkılaştırma adımlarında geç kalmakla itham edilen Fed enflasyonu 8 yılda dizginleyebilmişti

Makro İhtiyati Tedbirlere Rağmen Krediler Hız Kesmedi!

- ❑ Son dönemde alınan makro ihtiyati tedbirlere karşın hem kredi faizlerinin hem de kredi büyüme hızının artması aynı anda yaşanıyor. Bu durumun oluşmasında en önemli etmenin enflasyon olduğu söylenebilir; yüksek enflasyon ortamında işletme sermayesi ihtiyacının artması ticari kredilerde büyüme hızının yavaşlamasına engel olurken;
- ❑ Aynı şekilde tüketici kredilerindeki büyümede de alım gücü oldukça azalan tüketicilerin yüksek faize rağmen artan kredi ihtiyaçları var...
- ❑ Toplam kredi büyümesi 10 Haziran haftasında 13 haftalık yıllıklandırılmış ve kur etkisinden arındırılmış olarak yüzde 56,3 seviyesine yükselmiş durumda. Bu toplam kredi büyümesi, yılın en hızlı haftasının yaşandığını gösteriyor.

Sanayide Kapasite Kullanımı Düştü

□ İmalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı (KKO), Haziran ayında bir önceki aya göre 0,4 puan azalarak yüzde 77,6 seviyesinde gerçekleşti.

□ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası(TCMB) tarafından düzenlenen anket sonuçlarına göre, mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı (KKO-MA), bir önceki aya göre 0,6 puan azalarak yüzde 77,5 seviyesinde gerçekleşti.

Finans Dışı Şirketlerin Swap Yapmasına Engel Konuldu

- ❑ TL üzerinde spekülâtif baskı riskine karşı bir önlem daha alındı. "Finans dışı şirketlere swap freni" olarak değerlendirilen yeni karar, yurt içinde düşük faizle temin edilen TL'nin yüksek faizle yurtdışına satılmasını engellemeyi amaçlıyor.
- ❑ BDDK'nın yeni duyurduğu karara göre, yurt dışı yerleşiklerle türev işlem gerçekleştirecek finans dışı yurt içi yerleşiklere kullanılacak ticari nakdi kredilere yüzde 500 risk ağırlığı uygulanacak.
- ❑ Kurdaki arbitraj fırsatını kullanmak isteyen şirketlere karşı, bankaları mart ayında uyararak BDDK, bu uyarısından 3 ay sonra somut adım atmış oldu.
- ❑ Yabancılar tahsisli swap konusunda da ne gibi koşulların oluşacağına dair ayrıntılar ise ortaya çıkmaya başladı. Sunulacak swap hatlarına ilişkin olarak resmi duyuru yapılmamakla beraber, finansman lirayı açığa satış yapanlara ulaşmadığı sürece yabancılar yerli yatırımcılarla aynı oranda yerel para birimi likiditesi sunulması planlanıyor.
- ❑ Buna göre, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından tasarlanan ve önümüzdeki ayın başlarında yürürlüğe girmesi beklenen bir program kapsamında, offshore yatırımcılar TL cinsi varlıkları satın almak için en az üç ila altı ay vadeli yeni bir swap hattına erişebilecekler.

Konut Kredilerine Sıkı Takip...

- ❑ Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK), konut kredilerinde ve konut teminatlı kredilerde uygulanacak kredi değer oranı ve azami kredi tutarı hakkında Kurul Kararını web sitesinden yayınladı.
- ❑ BDDK'nın Cuma günü aldığı karar ile, 9 Haziran 2022 tarihinde finansal istikrarın güçlendirilmesine yönelik tedbirler kapsamında, BDDK web sitesinden kamuoyuna duyurulduğu üzere konut kredilerinde kredi değer oranını tutar bazlı farklılaştırdı.
- ❑ Alınan karar ile 1. el ve 2. el konutlar için de konut kredilerinde kredi değer oranını tutar bazlı farklılaştırdı.

1. EL KONUT ALIMINDA KULLANDIRILABİLECEK AZAMI KREDİ TUTARI			
KONUT DEĞERİ	Enerji Sınıfı ¹		
	A	B	DİĞER
DEĞER <= 2 MİLYON TL	DEĞER x 90%	DEĞER x 85%	DEĞER x 80%
2 MİLYON TL < DEĞER <= 5 MİLYON TL	DEĞER x 70%	DEĞER x 65%	DEĞER x 60%
5 MİLYON TL < DEĞER <= 10 MİLYON TL	Azami 3,5 MİLYON TL	Azami 3,25 MİLYON TL	Azami 3 MİLYON TL
10 MİLYON TL < DEĞER	DEĞER x 0%	DEĞER x 0%	DEĞER x 0%

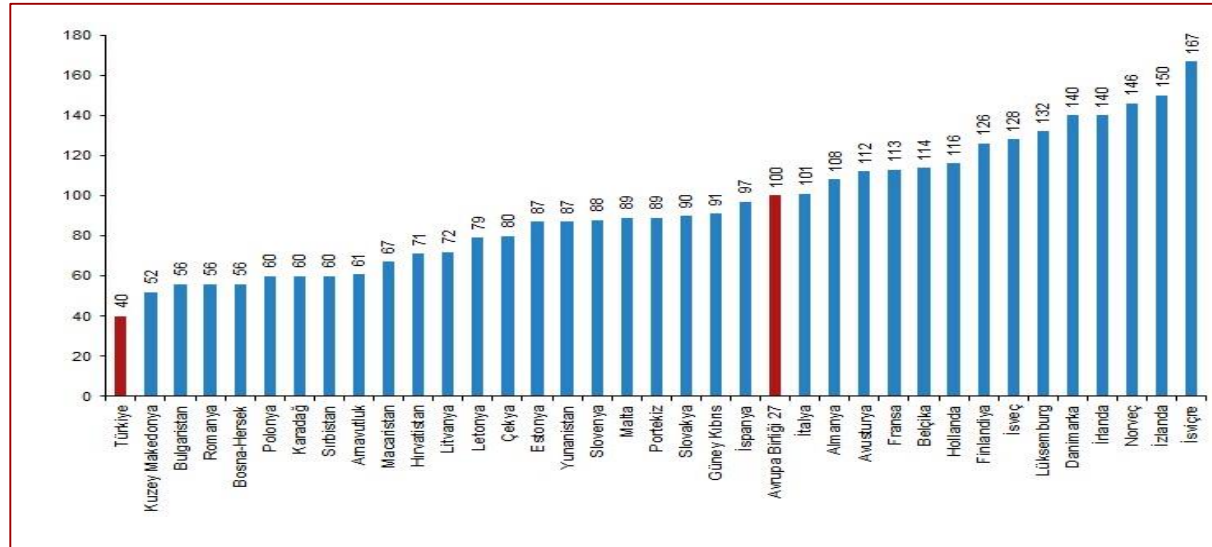
2. EL KONUT ALIMINDA VE KONUT TEMİNATLI KREDİLERDE KULLANDIRILABİLECEK AZAMI KREDİ TUTARI			
KONUT DEĞERİ	Enerji Sınıfı		
	A	B	DİĞER
DEĞER <= 500 BİN TL	DEĞER x 90%	DEĞER x 90%	DEĞER x 90%
500 BİN TL < DEĞER <= 2 MİLYON TL	DEĞER x 70%	DEĞER x 65%	DEĞER x 60%
2 MİLYON TL < DEĞER <= 5 MİLYON TL	DEĞER x 50%	DEĞER x 45%	DEĞER x 40%
5 MİLYON TL < DEĞER <= 10 MİLYON TL	Azami 2,5 MİLYON TL	Azami 2,25 MİLYON TL	Azami 2 MİLYON TL
10 MİLYON TL < DEĞER	DEĞER x 0%	DEĞER x 0%	DEĞER x 0%

Haftadan Kalanlar

- ❑ Muğla'nın Marmaris ilçesine bağlı Hisarönü Mahallesi Bördübet ve Yedi Adalar bölgesinde 21 Haziran'da saat 20.00 sıralarında çıkan yangınla ilgili Muğla İl Jandarma Komutanlığı ve İl Emniyet Müdürlüğü tarafından başlatılan çalışma kapsamında yakalanan 34 yaşındaki S.A, İl Jandarma Komutanlığındaki işlemlerinin ardından Marmaris Adliyesine sevk edildi.
- ❑ Renkli cam şişe ithalatında halihazırda uygulanan yüzde 25 ilave gümrük vergisi kaldırıldı.
- ❑ Cumhurbaşkanı kararıyla 1 Temmuz'dan itibaren geçerli olmak üzere ayçiçek, mısır, soya ve palm yağında gümrük vergisi 31 Aralık'a kadar sıfırlandı.
- ❑ Galatasaray, Teknik Direktör Okan Buruk ile 2 yıllık sözleşme imzalandığını duyurdu.
- ❑ Migros, Carrefoursa ve Bim'in rekabet cezası ile ilgili yürütmeyi durdurma yönündeki talepleri reddedildi.
- ❑ Elon Musk Katar Ekonomik Forumu'nda yaptığı açıklamada ABD'de resesyona ihtimalinin yüksek olduğunu belirterek Tesla'nın önümüzdeki 3 ay içinde maaşlı iş gücünü %10 azaltacağını açıkladı.
- ❑ eBay , yaptığı basın bülteni duyurusuyla Türkiye iştiraki GittiGidiyor'u kapatacağını açıkladı. Satıcılar GittiGidiyor platformuna bugün itibarıyla yeni ilanlar giremeyecek, 18 Temmuz'dan itibaren ise alıcılar yeni satın almalar yapamayacak.
- ❑ Netflix, abone kayıplarının ardından 300 çalışanını daha işten çıkardığını duyurdu.
- ❑ 4 kentte eş zamanlı operasyon düzenleyen polis ekipleri, banka hesaplarını boşaltarak 20 milyon lira haksız kazanç elde ettikleri iddiasıyla 33 kişiyi gözaltına aldı.
- ❑ 500 bin Euro danışmanlık ücreti ödenen yayın ihalesi iptal edildi. TT, beIN SPORTS ile Süper Lig yayın hakkı için 2 yıllık yeni sözleşme imzaladı.
- ❑ ABD'de silah alma yaşını 18'den 21'e çıkaran ve silah kullanımıyla ilgili bazı kısıtlamalar getiren düzenleme Senato'da kabul edildi. ABD Başkanı Joe Biden, Temsilciler Meclisi'nin de düzenlemeyi hızla geçirmesi çağrısında bulundu. Biden söz konusu düzenlemenin ABD'lileri, okul çocuklarını koruyacağını belirtti.

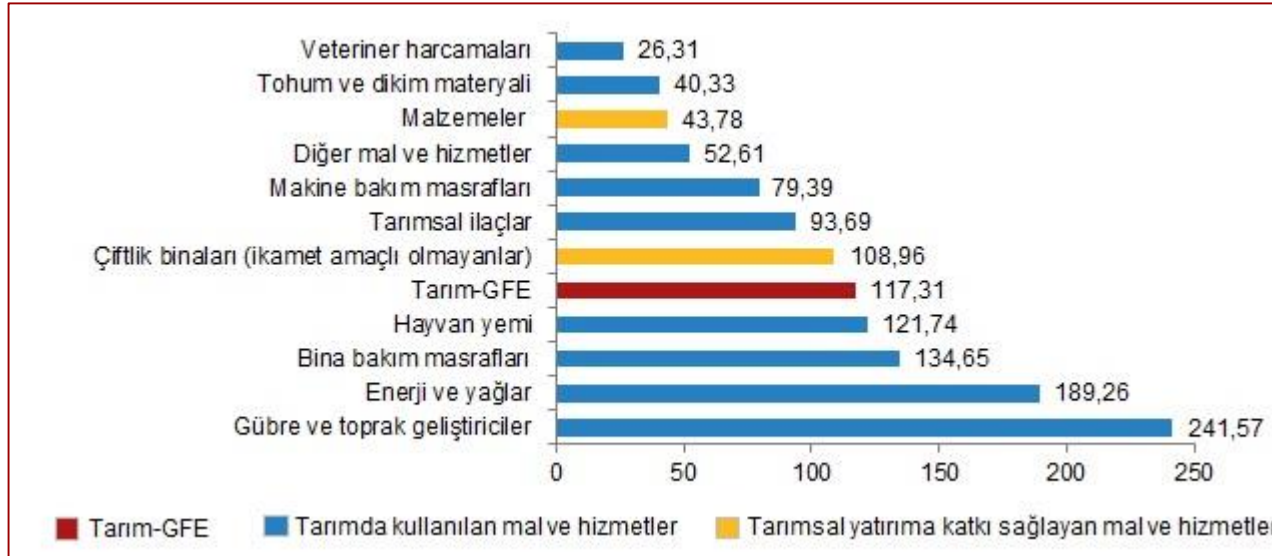
Satınalma Gücü Paritesi , 2021

- ❑ Fiyat düzeyi endeksi, ülkelerin ulusal para birimlerinin karşılaştırmalı olarak döviz kuruna göre alım gücünün göstergesidir. Bir ülkenin fiyat düzeyi endeksi, 100'den büyük ise bu ülke karşılaştırıldığı ülke grubu ortalamasına göre "pahalı", 100'den küçük ise bu ülke karşılaştırıldığı ülke grubu ortalamasına göre "ucuz" olarak ifade edilmektedir.
- ❑ Türkiye'nin 2021 yılı sonuçlarına göre tüketim mal ve hizmetlerine ilişkin fiyat düzeyi endeksi 40 oldu. Bu değer, 27 Avrupa Birliği (AB) ülkesi genelinde 100 Euro karşılığı satın alınan aynı mal ve hizmet sepetinin, Türkiye'de 40 Euro karşılığı Türk Lirası ile satın alınabileceğini gösterdi.
- ❑ Karşılaştırmalarda, 27 AB üyesi ülke, 3 Avrupa Serbest Ticaret Birliği (EFTA) ülkesi (İsviçre, İzlanda ve Norveç), 5 aday ülke (Türkiye, Kuzey Makedonya, Karadağ, Sırbistan ve Arnavutluk) ve 1 potansiyel aday ülke (Bosna-Hersek) kapsandı.

Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi, Nisan 2022

- ❑ Tarım-GFE'de (2015=100), 2022 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre %7,45, bir önceki yılın Aralık ayına göre %59,01, bir önceki yılın aynı ayına göre %117,31 ve on iki aylık ortalamalara göre %52,83 artış gerçekleşti.
- ❑ Ana gruplarda bir önceki aya göre tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmet endeksinde %6,76, tarımda kullanılan mal ve hizmet endeksinde %7,54 artış gerçekleşti. Bir önceki yılın aynı ayına göre tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmet endeksinde %63,96, tarımda kullanılan mal ve hizmet endeksinde %126,20 artış gerçekleşti.

Tüketici Güven Endeksi, Haziran 2022

- ❑ Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, Haziran ayında bir önceki aya göre %6,2 oranında azaldı; Mayıs ayında 67,6 olan endeks, Haziran ayında 63,4 oldu.

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	Mayıs	Haziran	Mayıs	Haziran
Tüketici güven endeksi	67,6	63,4	0,4	-6,2
Mevcut dönemde hanenin maddi durumu	48,5	44,5	-1,2	-8,1
Gelecek 12 aylık dönemde hanenin maddi durum beklentisi	66,5	59,9	4,0	-10,0
Gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durum beklentisi	66,3	61,6	-1,5	-7,1
Gelecek 12 aylık dönemde dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesi	89,0	87,5	0,3	-1,8

Hizmet, Perakende Ticaret ve İnşaat Güven Endeksleri, Haziran 2022

- Mevsim etkilerinden arındırılmış güven endeksi Haziran ayında bir önceki aya göre; hizmet sektöründe %1,7 ve perakende ticaret sektöründe %2,3 azalırken, inşaat sektöründe %1,7 arttı.

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	Mayıs	Haziran	Mayıs	Haziran
Hizmet sektörü güven endeksi	121,7	119,6	6,1	-1,7
Son 3 aylık dönemde iş durumu	122,4	122,0	5,8	-0,3
Son 3 aylık dönemde hizmetlere olan talep	121,8	121,9	6,3	0,1
Gelecek 3 aylık dönemde hizmetlere olan talep beklentisi	120,9	115,0	6,2	-4,8
Perakende ticaret sektörü güven endeksi	121,4	118,7	1,7	-2,3
Son 3 aylık dönemde iş hacmi-satışlar	140,5	140,2	6,7	-0,2
Mevcut mal stok seviyesi ⁽¹⁾	103,7	106,3	-1,2	2,5
Gelecek 3 aylık dönemde iş hacmi-satışlar beklentisi	120,1	109,5	-1,2	-8,8
İnşaat sektörü güven endeksi	81,6	83,0	-2,2	1,7
Alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi	76,9	81,4	-4,7	5,7
Gelecek 3 aylık dönemde toplam çalışan sayısı beklentisi	86,4	84,7	0,2	-1,9

(1) Mevcut mal stok seviyesi endeksinin artışı stok azalışını, azalışı ise stok artışını göstermektedir.